

What The Fuck?: The Hermit Who Eats The Varanus, King Rama 5 At Bang Hia, and The Guidelines for Developing “The Varanus” Into An Economic Animal

Phrapalad Raphin Buddhiso^{1*}

¹ Department of Political Science, Faculty of Social Science, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: raphind@yahoo.com

ABSTRACT

The purpose of this article is to write “Varanus” to reflect Varanus in the dimensions of the facts that appear. both in terms of concepts, beliefs, and phenomena that have occurred the destination is information for developing the “Varanus” into an economic animal that can gain both value and the value that arises from maximum utilization Using study methods from documents and research, observation and interviews, data were collected and written in essays in the form of academic articles. The results of the study concluded that Varanus are animals that have developed a history of being animals that has spanned thousands of years. In Buddhist scriptures, this type of animal is mentioned. as a comparative lesson It also reflects that this animal's meat is edible. And it can be food too. Or in the context of Thai society. It's an impolite word. Until the King of Thailand. The name was changed based on the Pali language. Changed from Bang Hia It is the residence of monks like Luang Por Pan. Bang Hia Temple is a Mongkol Kothawas temple. or the habitat of this type of animal Including when surveying many research studies, it gives guidelines for developing such animals into economic animals. Because it is easy to grow and is durable in the natural environment to promote systematic farming Develop quality, study the utilization of leather, flesh, and blood and find market sources for distribution to eventually become popular products. Until it becomes an economic animal according to the desired goal.

Keywords: The Hermit Who Eats The Varanus, Bang Hia, Varanus Salvator, Economic Animal Development

เหี้ยอะไรวะ : ฤๅษีกินเหี้ย พระเจ้าแผ่นดินที่บางเหี้ย และแนวทางการพัฒนา “เหี้ย” ให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจ

พระปลัดระพิน พุทธิสารโ^{1*}

¹ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: raphind@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์การเขียน “เหี้ย” เพื่อสะท้อนถึงเหี้ยในมิติของข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ทั้งใน ส่วนแนวคิด ความเชื่อ และปรากฏการณ์ที่เคยเกิดขึ้น ปลายทางเป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนา “เหี้ย” ให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่ ได้ ทั้งมูลค่า และคุณค่าอันเกิดจากการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัย การสังเกต และ สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเขียนเป็นความเรียงในรูปบทความวิชาการ ผลการศึกษาได้ข้อสรุปว่า เหี้ยเป็นสัตว์ที่มีพัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ของความเป็นสัตว์ที่มีมาหลายพันปี ในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาก็กล่าวถึงสัตว์ประเภทนี้ ไว้เป็นอาหาร เปรียบเทียบ รวมทั้งสะท้อนให้เห็นว่าสัตว์ชนิดนี้เนื้อกินได้ และเป็นอาหารได้ด้วย หรือในบริบทสังคมไทยเหี้ย เป็นคำไม่ สุภาพ จนกระทั่งพระเจ้าแผ่นดินไทย ได้เปลี่ยนชื่อโดยอิงกับภาษาบาลี เปลี่ยนจากบางเหี้ย อันเป็นถิ่นของพระเกจิอาจารย์ อย่างหลวงพ่อบาน วัดบางเหี้ย เป็นวัดมงคลโคธาวาส หรือที่อยู่ของสัตว์ประเภทนี้ รวมไปถึงเมื่อสำรวจงานวิจัยจำนวนมาก ก็ให้แนวทางในการพัฒนาสัตว์ดังกล่าวให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจได้ เนื่องด้วยเติบโตง่าย และมีความคงทนในสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ สู่การส่งเสริมการเลี้ยงอย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณภาพศึกษาการใช้ประโยชน์จากหนัง เนื้อ เลือด และหาแหล่ง ตลาดเพื่อการกระจายสินค้าให้เป็นสินค้าที่คนนิยมในที่สุด จนกระทั่งกลายเป็นสัตว์เศรษฐกิจตามเป้าหมายที่ต้องการได้

คำสำคัญ: ฤๅษีกินเหี้ย, บางเหี้ย, ตัวเงินตัวทอง, การพัฒนาสัตว์เศรษฐกิจ

© 2023 JSDP: Journal of Spatial Development and Policy

บทนำ

ด้วยความที่ “เหี้ย” เป็นสัตว์ที่เติบโตง่าย เจริญพันธุ์ได้ในสภาพแวดล้อมต่างๆ อาจใช้คำว่าทุกที่ในประเทศไทย จึง ทำให้ผู้เขียนเห็นเหี้ยในพื้นที่ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งตายเพราะถูกรถเหยียบ ถูกสัตว์เลี้ยงหมาไล่กัดบ้าง หรือส่งผลเป็นอุบัติเหตุ (อาชญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ, 2563) เข้าไปในบ้านคนแจ้งหน่วยงานเกี่ยวข้องมาจับออก หรือว่ายน้ำในคลองคู ดังเช่นสวนลุมพินี ที่มีเหี้ยหลายร้อยตัวจนต้องมีนโยบายย้ายไปอยู่ที่อื่น (วรรณโชค ไชยสะอาด, 2559) หรือมีงานวิจัยสำรวจเหี้ยในพื้นที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี (อันวาร อิบราฮิม, สุภาพร แสงแก้ว, นัฐวุฒิ ศรีไชยรัตน์ และ สมศักดิ์ บัวทิพย์, 2565) ด้วยสภาพที่เห็นและอีกหลายสถานที่ที่พบเห็นจำนวนมาก เรียกว่า ตรงไหนก็พบเห็นได้ตลอด ด้วยความที่เหี้ยเติบโตง่าย กิน ง่าย ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างหลากหลาย หากนำข้อเด่นนี้มาใช้ประโยชน์ก็จะได้ประโยชน์อย่างยิ่ง หากใช้คำว่า “ถ้า” พัฒนาเหี้ยให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มจากจุดเด่นนี้คงจะเป็นประโยชน์ไม่น้อย แต่ก่อนจะไปถึงประเด็นของการ พัฒนาให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจ เราจะได้ยินเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องเหี้ย เหี้ยเข้าบ้านไหนอับมงคล เรียกว่า เหี้ยเป็นคำคำ ไม่

เป็นมงคล ดังมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับพื้นที่ที่ใช้คำว่า “เหี้ย” เช่น วัดบางเหี้ย ฤๅษีกินเหี้ย หรือ เหี้ยอะไรวะ เป็นคำที่เป็นไปตามบริบทของแต่ละช่วงเวลา สะท้อนให้เห็นว่า เหี้ยยังถูกมอง เป็นสัตว์ที่อยู่ติดดินมีลักษณะสกปรก กินไม่เลือกโดยเฉพาะซากสัตว์ตาย มีชื่อเป็นอัปมงคล ไม่เป็นที่พึงใจ นำไปสู่การเปลี่ยนชื่อเปลี่ยนจากชื่อเท็จจริงที่เรียกพื้นที่นั้นตามภูมิศาสตร์กลายเป็นชื่อเท่ๆ คำบาลีสวยๆ ไปก็มี แต่สาระน่าสนใจอยู่ตรงที่ว่า เหี้ยมีนิยามความคิดแตกต่างกัน ในคัมภีร์ธรรมบท ฤๅษีกินเหี้ย (โคธชาตก) เหี้ยเป็นสัตว์ที่สามารถกินได้ บริโภคได้เป็นอาหาร ปัจจุบันบางท้องถิ่นก็ยังนิยมบริโภคหรือกินอยู่ อีกนัยหนึ่งเหี้ยเป็นข้อความเปรียบเทียบ หรือพฤติกรรม ของคนที่กระทำไม่ดีว่า “เป็นเหี้ยอะไร?” หรือ เมื่อเหตุการณ์เหี้ยไทย ได้กลายเป็นสัตว์เลื้อยคลานชนิดนี้ยังโด่งดังไปทั่วโลก หลังรัสเซล โครว์ (Russell Crowe, 1964-) ดาราฮอลลีวูดชื่อดัง ซึ่งมีผู้ติดตามทางทวิตเตอร์กว่า 2.7 ล้านคนได้ทวีตข้อความว่า “Lost in Bangkok และ My new buddy” พร้อมวิดีโอสั้นๆ เป็นตัวเงินตัวทองกำลังเล่นน้ำ ทำให้คนดูจำนวนมาก หรือในงานศึกษาที่พูดถึงเหี้ยในหลายกรณี เช่น ปุณนิมา (2566) ได้เขียนถึงในบทความเผยแพร่ทางไทยรัฐ ที่ว่า **ตัวเหี้ย ชื่ออัปมงคล ถูกคนรังเกียจ อย่างมองข้าม สัตว์เศรษฐกิจในอนาคต** หรือในการศึกษาของ วัชชีรานนท์ ทองเทพ (2021) **“ตัวเงินตัวทอง” สัตว์เลื้อยคลานกับความเชื่ออัปมงคลที่คนไม่ควรดูย** **ค่า นอกจาก ความฮา หวย ที่ช่วยยอดเอนเกจสูง** ที่เผยแพร่ทางข่าวบีบีซีไทย ที่สัมภาษณ์และสะท้อนคิดในหลายประเด็นทั้งมุมมองของการพัฒนาสายพันธุ์ การขับเคลื่อนสู่สัตว์เศรษฐกิจ หรือประเด็นของการปลดออกจากเงื่อนไขทางกฎหมาย แต่ทั้งหมดสะท้อนให้เห็นว่าความเชื่อเกี่ยวกับเหี้ย กฎหมายควบคุม และประโยชน์อันจะพึงมีพึงได้สัตว์ประเภทนี้สามารถทำได้ หากขับเคลื่อนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ในการเขียนบทความนี้ก็จะได้้นำประเด็นตามกรอบชื่อเรื่องมาเขียนเป็นการเล่าถึงโดยมีเหี้ย เป็นฉากหลังของเรื่องเพื่อสะท้อนว่าสัตว์อัปมงคล แม้กระทั่งชื่อ เป็นคำเปรียบเทียบเพื่อสะท้อนอย่างพูดอย่างทำอย่าง สะท้อนพฤติกรรมหน้าไหว้หลังหลอกดังปรากฏในสำนวนฤๅษีกินเหี้ย (โคธชาตก) หรือการเปลี่ยนชื่อเสียงเรียงนามเพียงเพราะเชื่อว่ามีเพราะ รวมทั้งแนวทางที่จะทำให้เหี้ยเป็นสัตว์ที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจได้ ดังนั้นในบทความนี้จะได้นำเหี้ยมาเป็นตัวนำเรื่อง ผสมผสานเป็นเรื่องเล่าคล้ายวิชาการเป้าประสงค์เพื่อเสนอเป็นแนวคิดแนวทางในการพัฒนาเหี้ยให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจต่อไป

ภาพที่ 1 เหี้ย หรือที่เรียกว่า ตัวเงิน ตัวทอง หรือ วรรณุช ที่มาพร้อมกับค่านิยมและความเชื่อ (ภาพออนไลน์)

พระพุทธเจ้าพูดถึง ฤๅษีกินเหี้ย

ในครั้งพุทธกาลพระพุทธเจ้าได้ยกชาตก ซึ่งนัยหนึ่งเป็นเรื่องคติธรรมที่สอนเกี่ยวกับคุณธรรมความดี รวมทั้งน่าสนใจตรงที่ว่าเหี้ยเคยเกิดเป็น “พระโพธิสัตว์” เรื่องเป็นอย่างไร เราจะได้ยินบ่อยกับประโยคที่ว่า “ฤๅษีกินเหี้ย” ถูกนำมาเป็น

สำนวนไทยในเชิงเปรียบเทียบกับคนที่มีคำสอนอย่างพฤติกรรมเป็นอีกอย่าง หรือมีพฤติกรรมการกระทำตรงกันข้าม เป็นประโยคเปรียบเทียบ ของคนที่พูดอีกอย่างและทำอีกอย่าง และสำนวนว่า ฤๅษีกินเหี้ย (โคธชาตค/ขุ.ชา.(ไทย) 27/94-95/176) กลายเป็นสำนวนเปรียบเทียบในเชิงเทียบเคียงระหว่างความดีกับไม่ดี โดยหลักฐานที่ปรากฏในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา

ภาพที่ 2 ภาพประกอบโคธชาตค ที่โพธิสัตว์เสวยชาติเป็น เหี้ย หรือในชาตคเรื่อง จุลปทุมชาตค จิตรกรรมฝาผนัง จุลปทุมชาตค ที่วัดคงคาราม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี เป็นฉาก พระยาเหี้ยช่วยชีวิตพระปทุมกุมาร จนกลับมาครองราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดิน (ภาพออนไลน์)

โดยมีเรื่องเล่าว่า

ในสมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้า ประทับอยู่วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี ทรงปรารภภิกษุผู้หลอกลวงรูปหนึ่ง ได้ตรัสอดีตนิทานมาว่า กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีดาบสผู้มีตบะกล้าตนหนึ่ง เป็นที่เคารพศรัทธาของชาวบ้าน จึงได้สร้างศาลาไว้ให้ที่ชายป่าแห่งหนึ่งใกล้บ้าน ครั้งนั้น พระโพธิสัตว์ได้เกิดเป็นเหี้ยตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ที่จอมปลวกแห่งหนึ่ง ใกล้ที่จกรมของดาบสนั้น มันจะไปหาดาบสวันละสามครั้งเป็นประจำทุกวัน เพื่อฟังธรรม ให้อาบน้ำแล้ว จึงกลับไปอยู่ที่อยู่ของตน

ต่อมาไม่นาน ดาบสนั้น ได้อำลาชาวบ้านไปที่อื่น ได้มีดาบสโงกตนหนึ่ง เข้ามาอาศัยในศาลานั้นแทน เหี้ยพระโพธิสัตว์ก็คิดว่า แม้ท่านผู้นี้ก็ทรงศีลเหมือนกัน จึงไปหาดาบสนั้นเช่นเดิม

อยู่มาวันหนึ่ง ฝนได้ตกมาในฤดูแล้ง ฝูงแมลงเม่าได้พากันบินออกจากจอมปลวกเป็นจำนวนมาก ฝูงเหี้ยก็ได้ออกมากินแมลงเม่าเหล่านั้น พวกชาวบ้านพากันออกมาจับเหี้ยแล้วปรุงเป็นอาหาร รสอร่อยนำมาถวายดาบส ดาบสได้ฉันทื่นนั้นแล้วติดใจในรส เมื่อทราบว่าเป็นเนื้อเหี้ย จึงคิดว่า “มีเหี้ยใหญ่ตัวหนึ่งมาหาเราเป็นประจำ เราจะฆ่ามันกินเนื้อ “

จึงให้ชาวบ้านเอาเครื่องปรุงมาไว้ให้ ได้นั่งถือค้อนหมักคลุ่มผ้าอยู่ที่ประตูศาลา

เย็นวันนั้น เหี้ยโพธิสัตว์ ได้ไปหาดาบสตามปกติ ได้เห็นท่านั่งที่แปลกของดาบส คิดว่า “ วันนี้ดาบส นั่งท่าที่ไม่เหมือนวันก่อน นั่งฆ่าเสียงเราเป็นประจำ “

จึงไปยืนดูอยู่ใต้ทิศทางลม ได้กลิ่นเนื้อเหี้ย จึงทราบว่

“ดาบสโงกนี้ คงฉันทื่นเนื้อเหี้ย ติดใจในรสแล้ว คราวนี้ หวังจะตีเรา เอาเนื้อไปแกงเป็นอาหารแน่ๆ “

จึงไม่ยอมเข้าไปใกล้ ถอยกลับแล้ววิ่งหนีไป

ฝ่ายดาบสโงกทราบว่าเหี้ยรู้ตัวไม่ยอมมาแล้ว จึงลุกขึ้นขว้างค้อนตามหลังไป ค้อนได้ถูกเพียงหางเหี้ยเท่านั้น เหี้ยได้หลบเข้าไปในจอมปลวกอย่างรวดเร็ว โสฬ์เพียงศีรษะออกมาเท่านั้น กล่าวติเตียนดาบสด้วยคานานี้ว่า

“นี่เจ้าผู้โง่เขลา จะมีประโยชน์อะไรแก่เจ้า ด้วยขญาและการนุ่งหมั่นหนังสือเหลือง ภายในของเจ้าแสนจะรกรุกรัง เจ้าดีแต่ขัดสีภายนอกเท่านั้น” (โคธชาตค/ขุ.ชา. (ไทย) 27/94-95/176)

แนวคิดเรื่องเหยียในพระพุทธศาสนา เป็นการสอนคนในเชิงหน้าอย่าง ลับหลังอย่าง ซึ่งไม่ตรงตรงมาซึ่งผิดหลักการของพระพุทธศาสนาตามที่พระพุทธเจ้าใช้คำว่า “ยถาวาที ตถากาโร” ที่แปลว่า คนเป็นผู้นำ ผู้ปกครอง หรือเป็นคนจะต้องตรงไปตรงมา มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีธรรมาภิบาล สะท้อนให้เห็นว่าเขาต้องทำได้ เป็นไปได้ และก่อให้เกิดความเป็นแบบอย่าง ไม่ใช่พูดอย่าง ทำอีกอย่าง เทียบได้กับฤๅษีกินเหยียในสำนวนไทยที่เนื่องด้วยพระพุทธศาสนา อาจหมายถึงหน้าไหว้หลังหลอก หน้าอย่างใจอย่าง หรือปากปราศรัยใจเชือดคอก็ได้ แต่ทั้งหมดสะท้อนถึงพฤติกรรม ดังนั้นคนเป็นผู้นำ เป็นนักการเมือง นักการศึกษา ก็จะต้องตรงไปตรงมา มีใจพูดอย่างทำอย่าง มีนโยบายต่อนหาเสียงอย่างหนึ่ง พอเอาเข้าจริงก็กระทำอีกอย่างด้วยคิดว่า คนไทยลืมนง่ายเดี๋ยวกก็ลืม อย่างนี้เรียกว่าไม่ตรงไปตรงมา อาจเรียกว่า “เหยียอะไรวิะ” หรืออยู่ในกลุ่ม “ฤๅษีกินเหยีย” ก็เป็นไปได้ ดังนั้นการยกประเด็นโคธชาตก (ฤๅษีกินเหยีย) เพื่อต้องการบอกว่า เหยียเคยเกิดเป็นพระโพธิสัตว์มาแล้วตามที่ปรากฏในคัมภีร์ชาตกมาแล้วแต่ครั้งพุทธกาล

เหยียยังไม่จบ เพราะเหยียได้ไปป็นอยู่บนผนังวัด ดังปรากฏในงานศึกษาของ กฤษณ์ ทองเลิศ และ ณชรัต อิมณะรัฐ (2562) เรื่อง *การสื่อความหมายความอุดมสมบูรณ์ผ่านภาพกามวิสัยในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดหน้าพระธาตุ จังหวัดนครราชสีมา* มีลักษณะร่วมในประเด็นที่เขียนบทความนี้คือ

สัมพันธภาพของงานภาพจิตรกรรมมีความสัมพันธ์กับวรรณกรรมทางพุทธศาสนาได้แก่ ก) ไตรภูมิ
 กามภูมิสัญลักษณ์ความอุดมสมบูรณ์ในการดำรงสายพันธุ์ ข) จุลปทุมชาตก พญาเหยียสัญลักษณ์ความอุดม
 สมบูรณ์ในธรรมชาติ ค) พรหมนาถชาตก ทองคำสัญลักษณ์ความมั่งคั่งในทางโลกและความสูงส่งในทาง
 ธรรม

เหยียจากจิตรกรรมฝาผนัง อันมีข้อมูลที่เนื่องด้วย “พญาเหยีย” หรือ “เหยียโพธิสัตว์” (จุลปทุมชาตก) ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาและมาถุกวาดที่วัดหน้าพระธาตุ ในจังหวัดนครราชสีมา ที่วัดคงคาราม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี เป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์หรือระบบนิเวศก็เป็นได้ เรื่อง จุลปทุมชาตก ที่ปรากฏเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่เหยียช่วยให้เจ้าชายปทุมราชกุมารรอดชีวิตจากการปองร้ายจากโจรและชายา รวมทั้งเหยียได้ช่วยให้เจ้าชายปทุมกุมารได้กลับขึ้นมาครองราชย์อีกครั้งหนึ่ง เรื่องเหยียถูกหยิบมาศึกษาในประเด็นของความอุดมสมบูรณ์ไปในคราวเดียวกันด้วยจากภาพจิตรกรรมฝาผนังและการตีความในเชิงระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมว่ามีความอุดมสมบูรณ์

แนวคิดหนึ่งชื่อ คำเรียกขานมีอิทธิพล ดังปรากฏในสังยุตตนิกาย สคาถวรรค อันธวรรคที่ 7 นามสูตรที่ 1 ข้อ 178 – ข้อ 179 มีข้อความว่าเทวดาทูลถามว่า

อะไรเล่าครอบงำสิ่งทั้งปวง
 อะไรเล่าไม่มีสิ่งทั้งปวงยิ่งกว่า
 อะไรเล่าเป็นธรรมอย่างหนึ่งที่สิ่งทั้งปวงตกอยู่ในอำนาจ
 พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า
 ชื่อครอบงำสิ่งทั้งปวง
 ชื่อไม่มีสิ่งทั้งปวงยิ่งกว่า
 ชื่อเป็นธรรมอย่างหนึ่งที่สิ่งทั้งปวงตกอยู่ในอำนาจ

จากข้อมูลนี้สะท้อนว่าชื่อมีอิทธิพลหรือความเชื่อต่อคนด้วย ดังมีหลักฐานเป็นแนวคิดปรากฏในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา เรียกว่าชื่อก็มีอิทธิพล หลักฐานมีชื่อ “สำคัญ” แต่อีกนัยหนึ่ง “ชื่อ” ก็เป็นเพียงบัญญัติ ดังนั้นกรณีความตัด

กันของชื่อ ชื่อก็สำคัญแต่สิ่งที่สำคัญกว่าคือความเป็นจริงของชีวิตดังปรากฏหลักฐานที่ปรากฏเป็นนิทานชาดกเป็นเรื่องที่แต่งไว้ในพระพุทธานุชา ในเรื่องชื่อนั้นสำคัญไฉน (นามสิทธิชาดก)

ดั่งมีมีเรื่องเล่าว่า

ในสมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้า ประทับอยู่วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี ทรงปรารภพระภิกษุผู้หวังความสำเร็จโดยชื่อรูปหนึ่ง ได้ตรัสอดีตนิทานมาสาธกว่า...

พระโพธิสัตว์เกิดเป็นอาจารย์ทิศาปาโมกข์ อยู่ในเมืองตักกสิลา มีลูกศิษย์คนหนึ่งชื่อว่า ปาปะกะ (นายบาป) เขาคิดว่าชื่อของเขาไม่เป็นมงคล จึงเข้าไปหาอาจารย์ และขอให้อาจารย์ตั้งชื่อให้ใหม่ อาจารย์จึงบอกให้ไปเที่ยวแสวงหาชื่อที่ตนเองชอบใจมาแล้วจะทำพิธีเปลี่ยนชื่อให้

เขาได้ออกเดินทางไปแสวงหาชื่อใหม่ จนถึงเมืองหนึ่ง เดินผ่านขบวนญาติห้ามศพไปป่าช้า จึงถามถึงชื่อคนตาย พวกญาติจึงบอกชื่อว่า ชีวกะ (นายบุญรอด)

เขาถามว่า “ ชื่อชีวกะก็ตายหรือ ? “

พวกญาติจึงกล่าวว่า “ จะชื่ออะไรๆ ก็ตายทั้งนั้น ชื่อเป็นเพียงบัญญัติสำหรับเรียกกันเท่านั้น “

พอเดินเข้าไปในเมือง พบเห็นพวกกลุ่มปล่อยเงินกู้ กำลังจับนางทาสีเยียนด้วยเชือกอยู่ จึงถามความนั้นทราบว่าจะนางไม่ยอมให้ดอกเบี้ยวจึงถูกลงโทษแทน ถามถึงชื่อนางทาสีนั้น ทราบว่าชื่อนางธนาลี (นางรวย)

จึงถามว่า “ ชื่อรวย ยังไม่มีเงินดอกเบี้ยยหรือ ? “

พวกปล่อยเงินกู้ จึงตอบว่า “ จะชื่อรวยหรือจน เป็นคนยากจนได้ทั้งนั้น ชื่อเป็นเพียงบัญญัติเรียกกันเท่านั้น “

เขาเริ่มรู้สึกเฉยๆ ในเรื่องชื่อยิ่งขึ้น

เขาได้เดินทางออกจากเมืองไป ในระหว่างทางพบคนหลงทางคนหนึ่ง จึงถามชื่อ ทราบว่าชื่อ ปันถกะ (นายชำนาญทาง)

จึงถามว่า “ ขนาดชื่อชำนาญทางยังหลงทางอยู่หรือ ? “

คนหลงทางจึงตอบว่า “ จะชื่อชำนาญทางหรือไม่ชำนาญทาง ก็มีโอกาสหลงทางได้เท่ากัน เพราะชื่อเป็นบัญญัติสำหรับเรียกกันเท่านั้น “

เขาจึงวางเฉยในเรื่องชื่อ เดินทางกลับไปพบอาจารย์ แล้วเล่าเรื่องที่ตนพบเห็นมาให้ฟัง และขอให้ชื่อนายบาปเช่นเดิม อาจารย์จึงกล่าวคาถานี้ว่า

“ พระเห็นคนชื่อเป็นได้ตายไป หลงชื่อรวยกลับตกยาก และคนชื่อนักเดินทางแต่กลับหลงทางอยู่ในป่า นายปาปะกะจึงได้กลับมา ”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า : ชื่อนั้นไม่ใช่สิ่งสำคัญ

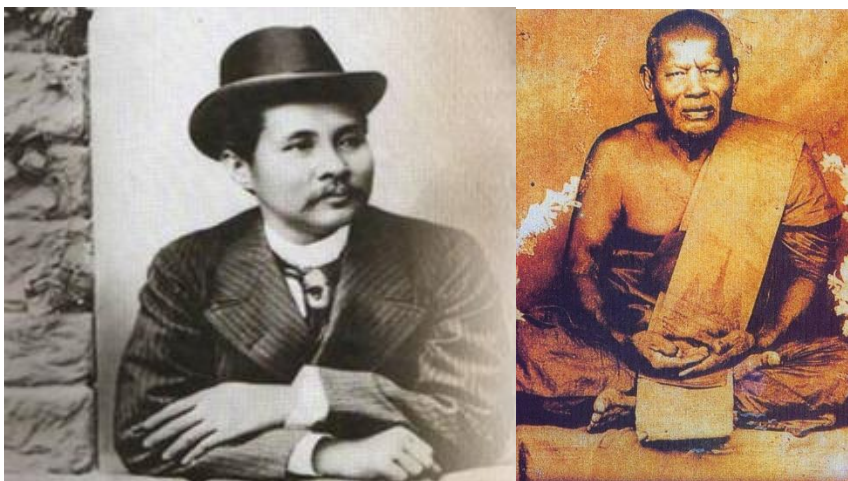
ดั่งนั้นจากแนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นว่าชื่อก็สำคัญกรณีชื่อมีอิทธิพลต่อความเชื่อของคนและในเวลาเดียวกันชื่อก็ไม่ได้เป็นส่วนสำคัญแต่ประการใด ซึ่งเป็นคติในทางพระพุทธศาสนาต่อประเด็นของชื่อ “ รวย ” แต่จน หรือชื่อ โชคดี แต่กลับโชคร้าย ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมของคนด้วยเช่นกัน ดังกรณีของเหี้ยกุนิยามว่าอัปมงคล จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “ ตัวเงินตัวทอง ” หรือมีความพยายามจะเปลี่ยนเป็น “ วรรณุช ” โดยเมื่อ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2552 นายชัชวาล พิศดำข้าผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในขณะนั้น มีความคิดอยากเปลี่ยนชื่อเป็น “ วรรณุช ” ล้อไปตามชื่อวิทยาศาสตร์ที่ว่า Varanus salvator ซึ่งอาจจะทำให้คนดูถูกเหยียดหยามสัตว์ชนิดนี้น้อยลง แต่ว่าในเวลาต่อมาก็มีเสียงคัดค้านโดยมองว่าการใช้คำว่า ตัวเงินตัวทอง ก็ถือว่าสุภาพ

เหมาะสมแล้ว แม้จะเปลี่ยนแต่ความคุ้นชินของคนก็ไม่ได้เปลี่ยนตามไปด้วย หรือกรณีของสัตว์ประเภทนี้เข้าบ้านของใคร ก็จะทำให้ชีวิตมีความเปลี่ยนแปลงไป เป็นต้นดังนั้นแนวคิดเรื่องชื่อ ความเป็นเหตุ เป็นสิ่งที่สะท้อนค่านิยมความเชื่อตามกรอบการศึกษาว่า “เหี้ยอะไรเหี้ย” ส่วนใครจะนิยมอย่างไรเป็นอีกเรื่องหนึ่งตามแต่จะเห็นสมควร

พระเจ้าแผ่นดินที่บังเหี้ย

วัดบางเหี้ย หลวงพ่อปาน พระเจ้าแผ่นดินสยาม เป็นเรื่องที่ถูกกันเป็นเรื่องเดียว ซึ่งถ้าค้นคำว่า “เหี้ย” นี้ซึ่งอาจใช้คำว่าไม่สุภาพ หรืออาจพูดถึงสัตว์เลื้อยคลาน หรือความไม่เป็นมงคลก็คงเป็นไปได้ ในอดีตผู้คนมองว่า “เหี้ย” เป็นสัตว์ และเป็นอัปมงคลตามความเชื่อโบราณ จึงเลี่ยงไปใช้คำเรียกว่า **ตัวเงินตัวทอง** แม้กระทั่งวาทกรรมต่างๆ ยังต้องถูกเปลี่ยนไปตามความเชื่อของสังคม (อานนท์ พรหมศิริ และ อนุชา แพงเกษตร, 2566) ส่วนวัดบางเหี้ย และหลวงพ่อปาน เมื่อไปค้นคว้าเพิ่มเติม เริ่มตั้งแต่หลวงพ่อปาน (พระครูพิพัฒน์โรธกิจ, 2368-2453) เป็นเกจิดัง แห่ง “วัดบางเหี้ย” ตั้งขึ้นตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ที่มีสัตว์เลื้อยคลาน และคำว่า บาง หมายถึงที่ลุ่ม (น. ทางน้ำเล็กๆ, ทางน้ำเล็กที่ไหลขึ้นลงตามระดับน้ำในแม่น้ำ ลำคลอง หรือทะเล) มีสัตว์อาศัย จากหลักฐานมีข้อมูลว่า วัดเริ่มสร้างเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2300 เป็นรอยต่อระหว่างสมัยอยุธยาจักรัตนโกสินทร์ เดิมมีชื่อว่า วัดบางเหี้ยนอก ตามชื่อตำบลบางเหี้ย เพราะตำบลนี้มีเหี้ยอยู่จำนวนมาก ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีนั้น ไทยกับพม่าได้ทำศึกสงครามรบพุ่งกันเป็นระยะเวลายาวนาน ก่อนที่กรุงศรีอยุธยาจะล่ม ใน พ.ศ. 2310 และเป็นจุดเริ่มต้นของศักราชของกรุงธนบุรีในช่วงต่อมา (ระหว่าง พ.ศ.2310-2325) ทำให้ราษฎรกลุ่มหนึ่งซึ่งมีฐานะค่อนข้างดี เกิดความเบื่อหน่ายในการรบทัพจับศึกได้อพยพหนีภัยสงคราม พาครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ใกล้กับแม่น้ำบางเหี้ย มีชื่อเรียกว่า **โคกเศรษฐี** (ปัจจุบันเรียกว่า บ้านสามเรือน) ประชาชนได้ช่วยกันสร้างวัดแต่นั้นมา

จากบางเหี้ยสู่การเปลี่ยนชื่อ มีหลักฐานว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ.2411-2453) ในครั้งพระองค์เสด็จมาประทับแรมอยู่ที่ประตูกันน้ำแม่น้ำบางเหี้ย (ประตูระบายน้ำชลหารพิจิตรในปัจจุบัน) เป็นเวลา 3 คืน เมื่อต้นปี พ.ศ. 2452 และได้สนทนารธรรมกับหลวงปู่ปาน เป็นที่สำราญพระราชหฤทัย พระองค์ได้พระราชทานชื่อตำบลบางเหี้ยเป็นตำบลคลองด่านเพื่อเป็นสิริมงคลและพระราชทานสมณศักดิ์ถวายหลวงปู่ปานเป็น พระครูพิพัฒน์โรธกิจ (ปาน) ต่อมาวัดได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “วัดมงคลโคธาวาส” แต่ประชาชนทั่วไปยังติดเรียกขานกันว่า “วัดหลวงพ่อปาน”

ภาพที่ 3 หลวงพ่อปานวัดบางเหี้ย (วัดมงคลโคธาวาส) กับเรื่องเล่าที่เนื่องด้วยรัชกาลที่ 5 (ภาพออนไลน์)

น่าสนใจตรงที่ว่า “เหี้ย” เป็นคำอาจใช้คำว่าไม่เป็นมงคล

ประเด็นน่าสนใจตรงที่รัชกาลที่ 5 ท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่เสด็จประพาสต้น ไปตามสถานที่ต่างๆ พบประชาชน พบพระทั้งรู้จักท่านไม่รู้จักท่าน แต่อย่างน้อยเป็นการสะท้อนถึงผู้นำ หรือผู้ปกครองที่ต้องไปให้เห็นด้วยตาเนื้อ ซึ่งจะทำให้เห็นหน้างานและนำไปสู่การวินิจฉัยสั่งการได้ถูก เรียกว่าผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ เห็นจากที่ไกลในฐานะรับรายงาน และเห็นเชิงประจักษ์จากประสบการณ์ตรง ตรงนี้ถือว่าเป็นแบบอย่างของนักปกครองหรือนักบริหาร อีกกรณีหนึ่งชื่อกับความเป็นมงคล และไม่เป็นมงคล สะท้อนให้เห็นว่าชื่อไม่เป็นมงคลหรือคิดว่าด้วยชื่อมีอิทธิพลและค่านิยมในสังคมไทยด้วย ซึ่งในครั้งพุทธกาลก็มีแนวคิดเรื่องชื่อไม่เป็นมงคล และเป็นมงคล ดังปรากฏใน “นามสิทธิชาตก” และคดีนี้ก็ปรากฏเชื่อมมายังสมัยรัชกาลที่ 5 จึงมีข้อเท็จจริงว่าบางเหี้ย หรือวัดบางเหี้ยของหลวงพ่อบาน ได้ถูกเปลี่ยนวัดมงคลโคธาวาส (มงคล-โคธ-อาวาส) แปลว่าที่อยู่ของเหี้ย ตามชื่อเดิมที่เรียกว่า “บ้างเหี้ย” เรียกว่ามีที่มานั่นเองด้วยเหี้ยประการฉะนี้ ในงานศึกษาของ อานนท์ พรหมศิริ อนุชา แพ่งเกษร (2566) ในบทความเรื่อง *คนกับเหี้ย: มิติทางสังคมและภูมิทัศน์วัฒนธรรม ของพื้นที่บางเหี้ยจากอดีตปัจจุบันสู่ความยั่งยืนในอนาคต* ที่สะท้อนข้อมูลจากการศึกษาว่า

บางเหี้ยหรือตำบลคลองด่านในปัจจุบันตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นชุมชนเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา เมื่อในอดีตเหตุที่เรียกว่า “บางเหี้ย” เพราะบริเวณนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยกุ้ง หอย ปู ปลา จึงมีเหี้ยอาศัยอยู่มาก แต่ในช่วงรัชสมัยรัชกาลที่ 4-5 คำว่า “เหี้ย” ถูกมองเป็นคำหยาบ และอัปมงคล จนมาถึงการเปลี่ยนแปลง สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม มีนโยบายการเปลี่ยนชื่อภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง จากคลองบางเหี้ยเป็นคลองด่าน และวัดบางเหี้ยเป็นวัดมงคลโคธาวาส มิติทางสังคมและวัฒนธรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งเริ่มจากคน การจับจองที่ดินเพื่อประกอบอาชีพ จากพื้นที่ป่าชายเลนตอนใต้ น้ำทะเลท่วมถึงที่เหี้ยอาศัยอยู่มาก่อน คนก็ถูกแปรสภาพเป็นพื้นที่เพื่อสร้างบ้านเรือน การอยู่อาศัยปรับเปลี่ยนไปจากชุมชนเหนือน้ำกลายเป็นชุมชนที่อยู่บนบก เหี้ยจึงถูกลดบทบาทและจำนวนลงตามวิวัฒนาการของคนและสังคมในชุมชน

แม้ว่าการเปลี่ยนชื่อเรียกสัตว์ชนิดนี้ไม่มีเสียงตอบรับ แต่หลายพื้นที่ใน จ. สมุทรปราการ ก็เอา “เหี้ย” ออกจากชื่อที่สะท้อนสภาพชุมชนในอดีตได้ เช่น แม่น้ำบางเหี้ย วัดบางเหี้ย และ อำเภอบางเหี้ย เนื่องด้วยในปี 2473 กระทบมหาดไทยได้เปลี่ยนชื่อ อำเภอบางเหี้ย มาเป็น อำเภอบางบ่อแทน เนื่องจากเห็นว่าไม่สุภาพและไม่เป็นมงคล (ราชกิจจานุเบกษา, 19 ตุลาคม 2473) ต่อมาในปี 2483 สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีได้เปลี่ยนชื่อ ตำบลบางเหี้ยที่ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอบางบ่อ เป็น ตำบลคลองด่าน (ราชกิจจานุเบกษา, 30 กรกฎาคม 2483) มีผลทำให้แม่น้ำบางเหี้ยเปลี่ยนเป็นแม่น้ำคลองด่าน

นิยามความหมาย “เหี้ย” หยาบคาย อัปมงคล พึงใจ หรือภาพตัวแทน

คำว่าเหี้ยนอกเหนือจากไม่เป็นมงคล หรือนำไปใช้ในมิติอื่นอีกหรือไม่ หรือนำไปใช้ในลักษณะใด ซึ่งมีงานศึกษาของ จักริน จุลพรหม (2564) ที่ศึกษาถึง คำสแลงที่ใช้เพื่อบริภาษในทวิตเตอร์ ที่ทำให้ทราบว่าในโลกทวิตเตอร์มีวิธีการสร้างคำสแลงหลายวิธี แต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือเพื่อใช้บริภาษสังคมและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในสังคม ที่ผู้ศึกษาศึกษาคำสแลงที่ปรากฏในทวิตเตอร์จำนวน 200 คำ ได้ข้อสรุปเป็นข้อความที่เกี่ยวกับบทความนี้ที่ว่าด้วย “เหี้ย” โดยการสร้างคำสแลงดังกรณีตัวอย่างที่ว่า

การใช้อักษรย่อ เช่น อห. มีความหมายว่า อีห่า อีเหี้ย อีหอกหัก การใช้คำพวน เช่น คีออก มีความหมายว่า อีดอก และการใช้คำแผลง ซึ่งการใช้คำแผลงยังแบ่งออกเป็น 4 วิธี คือ การแผลงเสียง การ

รวบพยางค์ การเติมเสียง และการสะกดคำต่างไปจากคำเดิม เช่น ใ้เหี้ยม มาจากคำว่าใ้เหี้ย และ ใ้สั๊ส มาจากคำว่า ใ้สั๊ตว์ เป็นต้น

ทัศนวิทย์ ศรีมันตะ และ ธนานันท์ ตรงดี (2556) ในงานศึกษาเรื่องกลวิธีการสร้างถ้อยคำรีนหู ในภาษาไทยและภาษาจีนกลางปัจจุบัน ที่ให้ผู้เขียนยกตัวอย่างว่า

“...คนไทยกับตัวเหี้ย คนไทยเชื่อว่าตัวเหี้ย เป็นสิ่งอัปมงคล ไม่ควรกล่าวถึง เพราะหากกล่าวถึงจะ นำความอัปมงคล และสิ่งชั่วร้ายมาสู่ตัวผู้พูดและผู้ฟัง จึงเลี่ยงโดยใช้คำว่า ตัวกินไก่ ตัวเห้ แทนส่วนคนจีน เชื่อว่า หากกล่าวถึงความตายโดยตรง จะนำพาส่งชั่วร้ายมาสู่ตัวผู้พูด เช่นเมื่อกกล่าวถึงคำว่า ตาย จะเลี่ยงใช้ คำว่า เสียชีวิต นอนสุสานปาเป่าแทน..”

ในมีการศึกษาในงานของ ฉันทวิช วิเชียรพันธ์ และคณะ (2558) ในงานศึกษาเรื่อง การศึกษาคำที่มีผลต่อความรู้สึก ของนักเรียนชายสายอาชีพศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาประเด็น คำที่มีผลต่อความรู้สึกของนักเรียนชายสาย อาชีพศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร 2 กลุ่มโรงเรียน คือ โรงเรียนอาชีพศึกษาเอกชนที่มีปัญหาการยกพวกตีกัน และโรงเรียน อาชีพศึกษารัฐบาลสายพาณิชย์ที่ไม่มีปัญหาการยกพวกตีกัน เรียกว่าภาษาวัยรุ่นกันว่า ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ที่พบผลการศึกษาว่า

กลุ่มที่ 1 ความหมายเชิงบวก ได้แก่ 1) ภูมิใจในตัวเองที่สุด คือ แฟนสวย 2) ดีใจที่สุด คือ รักมีงว่ะ เพื่อน 3) เป็นกันเองมากที่สุด คือ เหี้ย, สั๊ตว์ 4) อยากไต่ยืนมากที่สุด คือ เรียบจบแล้ว และ 5) ประทับใจ ที่สุด คือ ยอดเยี่ยมที่สุด, นายแ่นมาก

กลุ่มที่ 2 ความหมายเชิงลบ ได้แก่ 1) เสียใจที่สุด คือ สอบตก 2) โกรธมากที่สุด คือ พ่อมีงตาย 3) อายมากที่สุด คือ อ่อน 4) ตูถูกมากที่สุด คือ โง่ และ 5) ไม่อยากไต่ยืนมากที่สุด คือ เลิกกันเถอะ

กลายเป็นว่าคำว่าเหี้ย ได้มาเป็นมิตรภาพและสร้างความรู้สึกดีต่อใจ ไปเสียนั่น จึงเท่ากับว่าคำว่าเหี้ยอาจเป็นคำ อัปมงคลในใครหลายคน แต่ช่วงเวลาหนึ่งคำนี้ถูกแทนที่ด้วยมิตรภาพวะ แบบนี้คำว่ามิตรภาพมิได้จัดวางด้วยคำหรือ ความหมายแต่อย่างใด มิตรภาพสำคัญกว่าคำหรือนิยามของคำ เสียอีก หรืออีกนัยหนึ่งเพื่อนกูรักมีง ดังนั้นเด็กวัยรุ่นเหี้ยเป็น มิตรภาพ แต่ในงานศึกษาของ ภัทรา ทองเอว (2016) ที่ศึกษาทัศนคติของพระสงฆ์และข้าราชการ โดยใช้ภาพแทนที่เพื่ อนิยามความใหม่ดังปรากฏ ในนวนิยายของ วิมล ไทรนิ่มนวล เรื่อง ภู และเรื่อง โศกพระนาง ที่ว่า

พระสงฆ์ว่าไม่สามารถเป็นพี่ของพุทธศาสนิกชนได้ อาศัยความศรัทธาในพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือในการ ฉกฉวยทรัพย์สินและผลประโยชน์ ซึ่งพฤติกรรมของพระสงฆ์ในเรื่องไม่ต่างจาก “งูสีเหลือง” ส่วนทัศนคติที่มีต่อ ข้าราชการ ข้าราชการมีพฤติกรรมใช้อำนาจในการข่มเหง และฉ้อโกงประชาชน ซึ่งลักษณะของข้าราชการในเรื่อง ผู้เขียนเปรียบว่ามีพฤติกรรมคล้ายตัว “เหี้ย

ทั้งหมดเป็นทัศนคติความเห็นและการเหยียดคำว่า “เหี้ย” มาใช้ในบริบทที่แตกต่างกันและในความแตกต่างได้ ข้อสรุปร่วมกันว่า มันมีความหมายและนิยามที่อยู่ในคำนั้นด้วย อยู่ที่ผู้ใช้ หรือสถานการณ์ของการนำมาใช้จะแตกต่างกัน ส่วนจะอัปมงคล ไม่ดีต่อชีวิต หรือส่งผลกระทบต่ออย่างไรไม่ทราบได้ ไม่มีสถิติหรือข้อมูลยืนยันแต่ประการใด แต่ทั้งหมดศึกษา ไว้เป็นข้อมูลเท่านั้น

การพัฒนา “เหี้ย” ให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจ

ผู้เขียนคิดมานานแล้วว่า การกินอยู่ของแต่ละพื้นที่และบริบทของแต่ละคน จะสัมพันธ์กับค่านิยมและความเชื่อด้วย การกินเนื้อสุนัขของบางประเทศเพราะเชื่อว่าสัตว์ประเภทนี้กินแล้วมีผลต่อสุขภาพ การกินเนื้องู เนื้อหมี หรืออุ้งตีนหมี หรือ

อาหารประเภทอื่นๆ หรือชนิดอื่น ซึ่งสัมพันธ์กับความเชื่อในเรื่องอาหารและพฤติกรรมบริโภคอาหาร กินหนู กินจิ้งหรีด กินเมนูแปลกๆ อีกจำนวนมาก แต่ทั้งหมดสัมพันธ์กับความเชื่อและค่านิยมของแต่ละพื้นที่ด้วยเช่นกัน จากการสำรวจข้อมูลเพื่อบอกว่าหากทำให้เหี้ยเป็นอาหาร และเนื้อหนังถูกทำให้เป็นสิ่งมีมูลค่า ภายใต้กรอบความเชื่อว่าเป็นอาหารกินได้ สิ่งอื่นเช่น หนังก็นำมาผลิตผลิตภัณฑ์ได้ แล้วอาศัยที่เป็นสัตว์ที่มีลักษณะเติบโตเร็ว เจริญเติบโตได้ในทุกสภาพแวดล้อม มีความทนทานต่อสิ่งแวดล้อมอื่น ก็น่าจุดเด่นตรงนี้เป็นเงื่อนไขในการพัฒนาสายพันธุ์และทำเป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อการพาณิชย์จะได้หรือไม่? ด้วยความคิดแบบนี้จึงนำไปสู่การสืบค้นงานวิจัยว่ามีใครหรือที่ไหนทำไว้บ้าง

กฤษฎา พรหมเวศ และ สิงห์ สิงห์ขจร ที่ศึกษาเรื่อง **จากตัวเงินตัวของสุสัตว์เศรษฐกิจ เรื่องจริงหรือเพื่อเจ้อ** ที่ในการศึกษาได้สะท้อนผลว่า

การพัฒนาตัวเงินตัวของหรือเหี้ยสุสัตว์เศรษฐกิจ และเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเหี้ยสุสัตว์เศรษฐกิจของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันเหี้ยถือเป็น สัตว์เศรษฐกิจ อย่างหนึ่ง เหี้ยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ทั้งตัว ไม่ว่าจะเป็นเนื้อ หนังกหรือเครื่องใน การส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงเหี้ยก็เพื่อนำเนื้อ ไปใช้ในการบริโภค และหนังไปทำเครื่องหนัง กระเป๋า เข็มขัด แนวทางการพัฒนาเหี้ยสุสัตว์เศรษฐกิจของประเทศไทย มีแนวทาง 3 ประการดังต่อไปนี้ 1) ในเชิงนโยบาย การเพาะเลี้ยงเหี้ยต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ให้มีการศึกษาและพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเนื้อและหนังโดยให้มีผลผลิตหนังที่มีคุณภาพสูงขึ้นตรงความต้องการของตลาด 2) การปรับแก้กฎหมายของไทยให้การเลี้ยงเหี้ยถูกกฎหมายและสอดคล้องกับอนุสัญญาไซเตส 3) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องของเหี้ย ให้คนไทยส่วนใหญ่มองเหี้ยว่าเป็นสัตว์เศรษฐกิจมากกว่ามองว่าเป็นสัตว์อัปมงคล โดยการจะเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้นจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อทำให้คนส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ในงานของ อานนท์ พรหมศิริ อนุชา แผงเกษร (2566) คนกับเหี้ย: มิติทางสังคมและภูมิทัศน์วัฒนธรรม ของพื้นที่บางเหี้ยจากอดีตปัจจุบันสู่ความยั่งยืนในอนาคต ที่มองว่า “เหี้ย” ได้ถูกจำแนกให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มีประโยชน์ที่ว่า

“ปัจจุบันมีหลายแนวคิดมองว่า “เหี้ย” เป็นสัตว์ไม่น่ากลัวแต่กลับมีคุณค่ามากมายด้านระบบนิเวศเป็นสัตว์กำจัดซาก นำทุกส่วนของเหี้ยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ไข่ เนื้อ หนังกหรือเครื่องใช้ และยารักษาโรค...”

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลเป็นภาพข่าว

ภาพข่าวเหตุการณ์เมื่อ เมื่อวันที่ 1 มี.ค. 2566 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำกำลังบุกแหล่งชำแหละตัวเหี้ย พื้นที่ตำบลบ้านไช้ อ.อุทอง จ.สุพรรณบุรี ผู้ต้องหาอ้างว่าชำแหละ เพื่อส่งขายพ่อค้าที่มารับซื้อแล้วนำไปขายต่อร้านอาหารป่า แต่เกือบทำให้ตลาดลูกชิ้นปลาปั่นป่วนและคนชอบกินลูกชิ้นปลาแทบช็อก เมื่อมีกระแสข่าวมีการนำเนื้อตัวเหี้ยไปแปรรูปทำลูกชิ้นปลา ส่วนหนึ่งนำไปตากแห้งทำเป็นหนังปลาทอดกรอบ ส่งขายทั่วประเทศ จนเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องออกมายืนยันไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด

มีการศึกษาในประเด็นนี้จำนวนมากทั้งในเรื่องของเลือดกับการรักษาโรคมะเร็ง เนื่องกับการพัฒนาเป็นอาหารพร้อมมีการปรับปรุงสายพันธุ์พร้อมรสชาติ การใช้ความเด่นในเรื่องของการเจริญเติบโตง่าย การถอดออกจากสัตว์ป่าคุ้มครองเพื่อการเลี้ยงในแบบฟาร์ม หรืออีกหลายในกรณีที่ปรากฏในบทความในแบบความเผยแพร่ทาง BBC

ส่วนหนึ่งของตัวเหี้ยมีประโยชน์ไปทำเครื่องหนัง ทำกระเป๋า แต่เนื่องจากเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ทำให้พัฒนาเป็นสัตว์เศรษฐกิจไม่ได้ แต่ในอนาคตไม่แน่ หากด้านกฎหมายมีความลงตัว นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์สุสัตว์ ซึ่งจะมีคุณภาพดีหรือไม่ต้องมีการศึกษา และตัวเหี้ยแตกต่างจากจระเข้ แม้เป็นสัตว์ที่ไซเตส เข้มงวดน้อยกว่าจระเข้ แต่มี

การปลดล็อกจระเข้ ให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจ หรือมาตรา 8 พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 กำหนดให้ สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ ใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ แต่ในความเป็นจริงไม่สามารถขออนุญาตเป็นรายๆ ได้ ครอบต้องปลดล็อกเป็นสัตว์เศรษฐกิจแบบจระเข้ เพื่อการเพาะพันธุ์ไปทำเครื่องหนัง หรือทำยา

“การเพาะพันธุ์ตัวเหี้ย ต้องควบคุมกับการอนุรักษ์ตัวเหี้ยที่อยู่ตามธรรมชาติ ไม่ต้องไปจับตัวเหี้ยตาม ธรรมชาติไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ เพราะตัวเหี้ยพวกนี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน หากมาทำกระเป่า ทำเครื่อง หนัง จะไม่ได้คุณภาพเหมือนกัน อย่างตัวเหี้ยอายุ 5-6 ปี มีการกัดกันจนหนังเป็นรอย จะเอาไปทำกระเป๋า ก็ไม่ได้ ต้องใช้ตัวเหี้ยจากการเพาะพันธุ์ในฟาร์มเหมือนจระเข้ หรือจะเอามาทำลูกชิ้น ก็ไม่คุ้ม จะจับไปทำไม แต่หากมีการ ปลดล็อก การเคลื่อนย้ายต้องมีการจัดแจ้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรับรู้ตั้งแต่ต้นน้ำ ยันปลายน้ำ ทำให้อยู่ในระบบ เพื่อให้คนแฮปปี้ และไทย จะเป็นประเทศแรกของโลก มีตัวเหี้ยเป็นสัตว์เศรษฐกิจ”

“ถึงเวลาต้องควบคุมประชากรตัวเหี้ย เพราะปัจจุบันมีจำนวนมากเกินไป อาจให้มีหน่วยงานเข้ามาดูแล โดยเฉพาะ ควบคุมกับการวิจัย หากมีประโยชน์ก็เสนอให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจทำในลักษณะฟาร์ม เพราะตลาดน่าจะ ใหญ่มาก ในการส่งขายร้านอาหารป่า หรือคนที่ชอบกิน ถือเป็นโปรตีนแบบหนึ่ง จะต้องทำให้สุก อย่ากินแบบดิบๆ ใดๆ จะอันตรายยิ่งกว่ากินหมูดิบ ที่ทำให้หูดับ เพราะตัวเหี้ยมีพยาธิเยอะมาก”

จากข้อนิยามในหลายประเด็นที่ปรากฏในงาน ได้ข้อสรุปที่นิยามออกมาได้เป็นแนวปฏิบัติ หรือเงื่อนไข ที่สามารถทำ ให้เหี้ยเป็นสัตว์เศรษฐกิจได้ และไม่สามารถเป็นไปไม่ได้ ด้วยเงื่อนไข ที่จำแนกในลักษณะเด่นได้เป็นประเด็นได้ คือ

1. ควรทำการศึกษาวิจัย “เหี้ย” อย่างเป็นระบบครบแบบองค์รวม สอดรับกับข้อมูลที่มีผู้นำเสนอที่ว่า “จาก ทศนคติของสังคมต่อตัวเหี้ย และข้อจำกัดทางกฎหมายนี้ อาจจะทำให้พวกมันยังคงถูกมองในแง่ลบต่อไปอีกนาน แต่อย่าง น้อยก็สิ่งที่เริ่มมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประโยชน์ในด้านต่างๆ ของพวกมันมากขึ้น หวังว่าสักวันพวกเราจะเข้าใจพวกมันมาก ขึ้น” ความหมายคือศึกษาในองค์ทั้งระบบนิเวศ การเพาะเลี้ยง การพัฒนาสายพันธุ์ การนำข้อดีและลักษณะเด่นของสัตว์ ประเภทนี้มาใช้ประโยชน์โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญ ก็จะทำให้การศึกษามีมิติของประโยชน์ ในเชิงเศรษฐกิจเป็นระบบและเกี่ยวเนื่องกันในองค์รวม ดังเช่นงานวิจัยเรื่อง การศึกษาฤทธิ์ด้านเชื้อแบคทีเรียของ ส่วนประกอบเลือดจากตัวเงินตัวทอง (Varanus salvator) (นันทวัฒน์ โฆษา, 2562) หรือในเรื่อง การศึกษานิเวศวิทยาของ เหี้ย และผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ (วัชรพงษ์ ชื่อกำเนิด, 2007) ในเรื่อง ความหนาแน่นประชากรและการวิเคราะห์สัณฐานวิทยาเพื่อการระบุเพศ ของเหี้ยในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า (รุจิ มหาพรหม, 2559) และงานวิจัยเรื่อง การศึกษาจุลกายวิภาคของผิวหนังตัวเงินตัวทอง (วารานัสซัลวาเตอร์) เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับการผลิตงานเครื่องหนัง (ดวงมณี บุญช่วย, 2560) เป็นต้น

2. ทดลองจัดตั้งทำระบบเลี้ยงอย่างเป็นระบบ จากข้อมูลในอดีตได้มีแนวคิดและพยายามทำมาแล้ว ฟาร์มวารานัส โดยนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนเคยทำโครงการวิจัยร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติฯ เปิด “ฟาร์มวารานัส” ขึ้นในพื้นที่มหาวิทยาลัยเมื่อเดือน ต.ค. 2554 แต่ปัจจุบันโครงการได้ถูกระงับลงเนื่องจากนโยบายของ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเปลี่ยนไป ดังปรากฏข้อมูลที่ว่า “ฟาร์มวารานัส” หรือ “ฟาร์มเหี้ย” เตรียมขยายผลโลกอินเทอร์เน็ต เพาะพันธุ์ “ตัวเหี้ย” ในฐานะสัตว์เศรษฐกิจเพื่อส่งออก (ไทยรัฐออนไลน์, 2556) ซึ่งแนวคิดนี้มีแล้วและพยายามจะทำ เพียงแต่มุ่งหน้าไปต่อให้เกิดผล ลดเงื่อนไขเชิงกฎหมายและระเบียบ โดยมีต้นแบบมาจากฟาร์มจระเข้ ต้องการศึกษากการ เพาะเลี้ยงเพื่อนำไปสู่การปลดออกจากบัญชีสัตว์คุ้มครอง รวมทั้งการต่อยอดไปยังส่วนการผลิตเป็นอาหาร และวิธีการเลี้ยง ปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจในอนาคต เช่น การนำไปทำผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง” ลายของเหี้ยแต่ละตัวมีเอกลักษณ์

ไม่ซ้ำใคร ด้วยพฤติกรรมรักสงบ ทำให้ผิวหนังของมันมีรอยตำหนิน้อยกว่าจะเข้ที่เพาะเลี้ยงในระบบฟาร์มอีกด้วย ดังนั้นผลผลิตเครื่องหนังที่ได้จะเป็นลายที่แตกต่างไม่ซ้ำกัน” ดังปรากฏผลที่นักวิจัยได้ศึกษาว่า หนังบริเวณหลังคอ และกลางหลัง น่าจะมีความทนทานต่อการถูกดึงรั้งและสามารถยืดขยายได้หลายทิศทาง เหมาะสำหรับทำเครื่องนุ่งห่ม กระเป๋าและเครื่องหนังทั่วไป ในขณะที่หนังจากใต้ท้องจะยืดขยายได้ไม่มากและมีลักษณะเกล็ดที่แข็งจึงเหมาะกับการทำเครื่องหนังที่ต้องการความแข็ง และคงรูปร่าง เช่น ฐานกระเป๋า และผิวเครื่องเรือน เป็นต้น (ดวงมณี บุญช่วย, 2560)

ภาพที่ 4 กระเป๋าหนังที่เป็นผลิตภัณฑ์จากหนัง (เหี้ย) (ภาพออนไลน์)

3. ข้อดีของสัตว์ชนิดนี้คือโตง่าย เจริญเติบโตง่าย ลักษณะของเหี้ยเป็นสัตว์เลื้อยคลาน ที่ไม่เลือกอาหาร กินทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ สัตว์ปีก เช่น ไก่ นก ปลา กบ เขียด หนู กินได้ทั้งของสดและของเน่า ชอบบอญูใกล้น้ำว่ายนน้ำ ดำน้ำเก่งและขึ้นต้นไม้เก่งด้วย (วิภา จิรภาไพศาล, 2566) จากลักษณะเด่นดังกล่าว ภายใต้การนำของ รศ. ดร. นสพ. จิตรกมล ธนศักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์คลินิกและการสาธารณสุข คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ตั้งสมมุติฐานว่า เพราะเหตุใดตัวเงินตัวทองถึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้จากการกินซากสิ่งมีชีวิต และแม้ในน้ำเน่าเสียได้ และได้กลายเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาระบบภูมิคุ้มกันร่างกายของพวกมันขึ้น ความพยายามในการศึกษาวิจัยคุณสมบัติทางยาจากเลือดของตัวเงินตัวทอง ที่ต้องการศึกษาว่าในเลือดของสัตว์เลื้อยคลานนี้มีฤทธิ์ยับยั้งเซลล์มะเร็ง แบบที่เรีย และไวรัสก่อโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งโรคโควิด-19 หรือไม่? แม้ในปัจจุบันผลเชิงประจักษ์ยังไม่ชัดเจนแต่อย่างน้อยก็ได้เห็นถึงความพยายามทำให้สัตว์ชนิดนี้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ผ่านการศึกษาวิจัย (วัชชีรานนท์ ทองเทพ, 2021; วิภา จิรภาไพศาล, 2566)

4. เหี้ยเป็นนักบำบัดในระบบห่วงโซ่อาหาร ลักษณะเด่นคือเป็นสัตว์กำจัดซาก คือด้วยความที่กินง่าย กินทุกอย่าง “แม้ว่ารูปลักษณ์ของตัวเงินตัวทองจะไม่น่าพบพาน แต่ด้วยการที่พวกมันสามารถกินอาหารได้อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะการเป็นตัวกำจัดซากสัตว์และเป็นนักล่าอันดับบนของห่วงโซ่อาหาร จึงถือได้ว่าเป็นหนึ่งในดัชนีความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ได้ว่ามีคุณภาพแค่ไหน” เหี้ยเป็นสัตว์เลื้อยคลานเลือดเย็น จึงชอบอยู่กับแหล่งน้ำและที่รกร้างเพื่อใช้เป็นแหล่งหลบซ่อนและหาอาหาร ซึ่งมันสามารถกินอาหารได้ทั้งอาหารสด ซากสัตว์ ตลอดจนอาหารแปรรูปต่างๆ รวมทั้งสิ่งมีชีวิต เช่น ไก่ เป็ด นก ปลา รวมทั้งสัตว์เลื้อยของมนุษย์ขนาดเล็กด้วย ลักษณะเด่นดังกล่าวหากพัฒนาและเลี้ยงเพาะพันธุ์อย่างเป็นระบบย่อมเป็นประโยชน์ในระบบนิเวศด้วยเช่นกัน (วัชชีรานนท์ ทองเทพ, 2021; วิภา จิรภาไพศาล, 2566)

5. กลไกทางกฎหมายกับการถอดประเภทของสัตว์คุ้มครอง พรบ. ความเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง แล้วให้เกิดการเพาะเลี้ยงในฟาร์ม เป็นพื้นที่ปิด และเลี้ยงอย่างเหมาะสม ให้เหมือนจะเข้ ซึ่งนักวิชาการหรือผู้เสนอส่วนใหญ่ก็จะมีแนวคิดหรือแนวทางเดียวกัน คือการพัฒนาภายใต้พื้นที่เฉพาะ เหมือนที่เคยดำริทำ หรือทดลองเลี้ยง โดยลดเงื่อนไขในประเด็นข้อกฎหมาย และใช้จุดเด่นอันเป็นลักษณะเฉพาะของสัตว์ประเภทนี้ มาเป็นแนวทางในการเพาะพันธุ์ พัฒนาสายพันธุ์ เลี้ยงในเชิงพาณิชย์ เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างสูงสุด ก็จะได้ประโยชน์จากการเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจและเชิงพาณิชย์ได้ (วัชชีรานนท์ ทองเทพ, 2021; วิภา จิรภาไพศาล, 2566)

6. พื้นที่อยู่อาศัยของเหยื่อถูกรุกคืบด้วยชุมชนและที่อยู่อาศัย การขยายตัวของเมือง และการสร้างที่อยู่อาศัยบนพื้นที่ที่เคยเป็นแหล่งชุ่มน้ำ ในรอบหลายสิบปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดพื้นที่ทับซ้อนระหว่างพื้นที่อาศัยของคนและตัวเงินตัวทอง และสัตว์เลื้อยคลานหลายชนิดมีเพิ่มมากขึ้น จึงไม่น่าแปลกที่จะพบการรายงานข่าวเกี่ยวกับการพบเห็นสัตว์เหล่านี้พลัดหลงเข้าในบ้านพัก หรืออาคารสำนักงานต่างๆ (วัชชีรานนท์ ทองเทพ, 2021; วิชา จิรภาไพศาล, 2566)

โดยประเด็นในภาพรวมสามารถนำมาจำแนกเป็นตารางเพื่อให้ภาพชัดได้ คือ

ตารางที่ 1 เทียบลักษณะของเหยื่อ ต่อการพัฒนาเป็นสัตว์เศรษฐกิจ

ประเด็นศึกษา	ข้อมูลพึงปฏิบัติ
ชื่อ	เป็นอัปมงคล เปลี่ยนชื่อ เหยื่อ เป็นตัวเงินตัวทอง (พยายาม) เป็นวรนุช เพื่อให้สอดคล้องกับ VARANUS ในภาษาอังกฤษ เปลี่ยนชื่อชุมชนบางเหยื่อ เป็นคลองด่าน เปลี่ยนวัดบางเหยื่อ เป็นมงคลโคธาวาส (โคธาคือภาษาบาลี) เป็นต้น
หนัง (ผลิตภัณฑ์)	หนังทำผลิตภัณฑ์ สินค้า มีการสำรวจมีคุณภาพดีกว่าหนังจะเข้ เครื่องหนัง กระเป๋า เข็มขัด และอื่นๆ ที่เนื่องด้วยผลิตภัณฑ์ (หนังบริเวณหลังคอกและกลางหลังน่าจะมีความทนทานต่อการถูกดึงรั้งและสามารถยืดขยายได้หลายทิศทาง เหมาะสำหรับการทำเครื่องนุ่งห่ม กระเป๋าและเครื่องหนังทั่วไป ในขณะที่หนังจากได้ท้องจะยืดขยายได้ไม่มากและมีลักษณะเกล็ดที่แข็งจึงเหมาะกับการทำเครื่องหนังที่ต้องการความแข็ง และคงรูปร่าง เช่น ฐานกระเป๋า และผิวเครื่องเรือน เป็นต้น)
เนื้อ เครื่องใน (บริโภค)	บริโภค อาหาร แปรรูป. โดยให้มีการวิจัย พร้อมเสนอให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจทำในลักษณะฟาร์ม พร้อมส่งเสริมให้เกิดการบริโภค ส่งขายร้านอาหารป่า หรือคนที่ชอบกิน ถือเป็นโปรตีนแบบหนึ่ง จะต้องทำให้สุก ไม่ควรกินแบบดิบๆ สุกๆ จะเป็นอันตรายได้ เนื่องด้วยตัวเหยื่อมีพยาธิเยอะมาก
เลือด (เวชภัณฑ์)	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลแถลงถึงความพยายามในการศึกษาวิจัยคุณสมบัติทางยา จากเลือดของตัวเงินตัวทอง ต้องการศึกษว่าในเลือดของสัตว์เลื้อยคลานนี้มีฤทธิ์ยับยั้งเซลล์มะเร็งแบบที่เรื้อย และไวรัสก่อโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งโรคโควิด-19 หรือไม่ ? ก็ควรศึกษาให้ไปถึงขีดสุดเพื่อให้ได้รับคำตอบและผลวิจัยเชิงประจักษ์และนำไปผลิตเป็นเวชภัณฑ์ให้ได้อย่างแท้จริง
กฎหมาย (ปรับปรุง)	เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน พ.ร.บ. คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และ พ.ศ.2562 ที่กำหนดไว้ว่า ห้ามเลี้ยง ชื่อ ชาย หรือครอบครอง หากต้องการ ต้องได้รับอนุญาตเพาะเลี้ยงจากกรมอุทยานฯ เท่านั้น หากฝ่าฝืนมีความผิด มีโทษจำคุก และโทษปรับ 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ข้อตกลงอนุสัญญา “ไซเตส” (CITES) หรืออนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์
การเพาะเลี้ยง (พัฒนา)	เลี้ยงในฟาร์มปิด เทียบเคียงกับการเลี้ยงจะเข้ เพื่อเชิงพาณิชย์และการใช้ประโยชน์

บทสรุป

เหี้ยเป็นสัตว์ ที่มีพัฒนาการมาอย่างยาวนานร่วมกับชุมชนสังคม ดังปรากฏหลักฐานเป็นข้อมูลในมิติทางพระพุทธศาสนา ฤๅษีกินเหี้ย (โคธชาดก) เปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคล คำว่าเหี้ยเป็นนามมงคลนาม ดังปรากฏมีความพยายามเปลี่ยนชื่อ หรือไม่ใช่ชื่อคำที่มีเหี้ย หรือสัตว์ประเภทนี้จัดเป็นอัปมงคล เป็นปรากฏการณ์ว่าสัตว์เขาบ้านไม่ดี หรือเข้ารัฐสภาไทย “เหี้ยเข้าสภา” แต่ในข้อเท็จจริงเป็นสัตว์ที่มีความพิเศษ มีประโยชน์ในหลายประการ เจริญเติบโตง่ายในหลากหลายพื้นที่ แต่ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป พื้นที่ของสัตว์ประเภทนี้หรือในทุกประเภทถูกคุกคาม จึงทำให้เหี้ย ถูกหมาไล่กัด ถูกรถชนตาย แปลว่าเหี้ยเป็นสัตว์ที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชีวิต ดังนั้นหากปรับพฤติกรรมศึกษาวิจัยให้เหี้ยเป็นชุดความรู้ แล้วพัฒนาสายพันธุ์ เรียกว่าปรับแต่งพันธุกรรมบ้าง นำลักษณะเด่นมาใช้ ปรับลักษณะด้อย ทำให้เหี้ยเป็นสัตว์เศรษฐกิจ ก็จะทำให้เหี้ยมีมูลค่าเพิ่ม และส่งผลให้เกิดทั้งคุณค่าคือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มี และมูลค่าจากราคาค่างวดอันจะพึงเกิดขึ้นได้ ปรับวิธีคิดและแนวทางเสียหน่อย ก็จะได้ประโยชน์จากเหี้ย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย. (2565). “พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนนามอำเภอและตำบลบางแห่ง พุทธศักราช 2483”. ราชกิจจานุเบกษา. 57: 263–267. 30 กรกฎาคม 2483. สืบค้น 31 ตุลาคม 2565. จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2483/A/263.PDF>.
- _____. (2565). ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ยุบกิ่งอำเภอ เปลี่ยนชื่อและย้ายอำเภอกับโอนตำบล”. ราชกิจจานุเบกษา. 47: 226–228. 19 ตุลาคม 2473. สืบค้น 31 ตุลาคม 2565. จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2473/A/226.PDF>.
- กฤษฎา พรหมเวศ และ สิงห์ สิงห์ขจร. (2564). จากตัวเงินตัวทองสู่สัตว์เศรษฐกิจ เรื่องจริงหรือเพ้อเจ้อ. วารสารทหารพัฒนา, 45(2), 81-92.
- กฤษณ์ ทองเลิศ และ ณชรัต อิมณะรัฐ. (2562). การสื่อความหมายความอุดมสมบูรณ์ผ่านภาพกามวิสัยในภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดหน้าพระธาตุ จังหวัดนครราชสีมา. วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์, 23(2), 98-113.
- จักริน จุลพรหม. (2564). คำสแลงที่ใช้เพื่อบริภาษในทวิตเตอร์. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 8(1), 58-71.
- ดวงมณี บุญช่วย. (2560). การศึกษาจุลกายวิภาคของผิวหนังตัวเงินตัวทอง (วารานัสซัลวาเตอร์) เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับการผลิตงานเครื่องหนัง. (สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ทัศนวิทย์ ศรีมันตะ และ ธนานันท์ ตรงดี. (2556). กลวิธีการสร้างถ้อยคำรันทู ในภาษาไทยและภาษาจีนกลางปัจจุบัน. วารสารช่อพะยอม, 24, 3–19.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2556). “ฟาร์มวารานัส” หรือ “ฟาร์มเหี้ย” เตรียมขยายผลโกอินเตอร์เพาะพันธุ์ “ตัวเหี้ย” ในฐานะสัตว์เศรษฐกิจเพื่อส่งออก. สืบค้น 31 ตุลาคม 2565. จาก <https://www.thairath.co.th/content/323688>.
- ธัญวิษ วิเชียรพันธ์, กรณัฐ กุตตะนันท์, พงษ์ภักดิ์ ราชิ, วิริยชยา ยิ้มแย้ม, งามจิตต์ อมาตยกุล, สุระทิน ชัยทองคำ, ชินวัฒน์ ประยูรรัตน์, พงศ์สิน พรหมพิทักษ์, วรภพ มโนพร, สมภพ มีบุญ, นิรชร บุญชูกุล. (2558). การศึกษาคำที่มีผลต่อความรู้สึกรักของนักเรียนชายสายอาชีพศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, 12(2), 1-12.

- นันทวัฒน์ โฆษา. (2562). การศึกษาฤทธิ์ด้านเชื้อแบคทีเรียของส่วนประกอบเลือดจากตัวเงินตัวทอง (*Varanus salvator*).
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฐนิมาง (2566). *ตัวเหี้ย ชื่ออัมงคล ถูกคนรังเกียจ อย่างมองข้าม สัตว์เศรษฐกิจในอนาคต*. สืบค้น 31 ตุลาคม 2565. จาก <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2644063>
- ภัทรขวัญ ทองเถาว์. (2559). ทศนะเกี่ยวกับพระสงฆ์และข้าราชการ ในนวนิยายของ วิมล ไทรนิมิต. *วารสารวิจัยและการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 7(14), 228–237.
- รุจิ มหาพรหม. (2559). *ความหนาแน่นประชากรและการวิเคราะห์สถานการณ์วิทยาเพื่อการระบุเพศของเหี้ยในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า*. (วิทยาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- วรรณโชค ไชยสะอาด. (2559). ย้าย “เหี้ย” พันสวนลุ่มฯ ก่อปัญหาหรือแค่รำคาญตา?. สืบค้น 31 ตุลาคม 2565. จาก <https://www.posttoday.com/politics/455442>.
- วิชชารานนท์ ทองเทพ. (2021). “ตัวเงินตัวทอง” สัตว์เคลือบคลานกับความเชื่ออัมงคลที่คนไม่ควรด้อยค่า นอกจากความฮา หวย ที่ช่วยยอดเอนเกจสูง. สืบค้น 31 ตุลาคม 2565. จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-59662883>.
- วิภา จิรภาไพศาล. (2566). เหี้ยเป็นสัตว์ที่คนรังเกียจ แต่ทำไมสมุทรปราการ มีแม่น้ำ-วัด-อำเภอชื่อ “[บาง]เหี้ย”. สืบค้น 31 ตุลาคม 2565. จาก https://www.silpa-mag.com/history/article_44459.
- อันวาร์ อิบราฮิม, สุภาพร แสงแก้ว, นัฐวุฒิ ศรีไชยรัตน์ และ สมศักดิ์ บัวทิพย์. (2565). การสำรวจเหี้ยในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี. *วารสารวิทยาศาสตร์ประยุกต์*, 21(2), 1-13.
- อาชญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ. (2563). รถมางปลาพวง รถขุนเผด็จฯ และคนขับรถแก๊งตัวเหี้ย ว่าด้วยกรณีอุบัติเหตุทางรถยนต์ในเมืองนครศรีธรรมราช พุทธศักราช 2471. *วารสารรัฐสมัย*, 41(1), 55-58.
- อานนท์ พรหมศิริ และ อนุชา แผงเกสร. (2566). คนกับเหี้ย: มิติทางสังคมและภูมิทัศน์วัฒนธรรม ของพื้นที่บางเหี้ยจากอดีต ปัจจุบันสู่ความยั่งยืนในอนาคต. *วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 6(1), 825-835.

